

Kpl 14 Tarpeet, hinta ja talouskasvu

9 YH

Krista Koskelo

Tarpeet

Perustarpeet

Tarpeet riippuvat siitä yhteiskunnasta, jossa hän elää.
Ne ovat muuttuvia.
Mainostajat yrittävät synnyttää niitä lisää.

Hyödykkeet (tuotteet)

= Yritysten tuottamia tavaroita ja palveluita, joilla ihminen tyydyttää tarpeensa.

Mitä tarvitaan, että hyödykkeitä voidaan tuottaa?

TUOTANNONTEKIJÖITÄ=

- Työvoimaa
- Raaka-aineita
- Koneita eli pääomaa

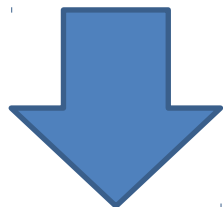
Tuotannontekijöiden käyttöön vaikuttaa **hinta** ja millaista hyödykettä ollaan tuottamassa. Missä päin maailmaa tuotetta tuotetaan? Onko halvempaa tuottaa työ koneella vai ihmisellä?

Mitä hyödykkeitä ilman et voisi elää? Mitä omistamiasi tavaroita et välttämättä tarvitse?

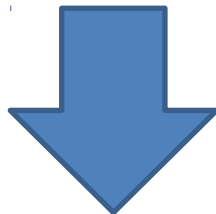
Hinta

Millaisista kustannuksista tuotteen hinta koostuu?

Tuotantotekijöiden kustannuksista (raaka-aineet, työvoima, koneet, energiaa koneiden käyttöön)

Valmistaja myy tukkukauppiaalle tuotteen

Tukkukauppias lisää hintaan mm. myyjien palkat, kiinteistön vuokrat, tuotteen markkinointikulut

Myyjän tulee tehdä voittoa!!

Hinta

Tuotannontekjäkustannukset + voitto

Markkinointi+työvoima+tila+ voitto

Markkinat

Tuotteiden myyjät ja ostajat kohtaavat, esim. kauppakeskus, tori, internet.

Myyjän ei kannata myydä alle tuotantokustannusten, mutta ostaja saattaa jättää ostamatta jos hinta ei ole kohtuullinen.

HINTA MÄÄRÄYTYY TUOTTEEN KYSYNNÄSTÄ JA TARJONNASTA

- Jos kysyntää on enemmän kuin tuotetta tarjolla → tuotteen hinta nousee
- Jos tuotetta tarjolla enemmän kuin sitä tarvittaisiin → tuotteen hinta laskee.

Markkinatalous

- Hinta muodostuu kysynnästä ja tarjonnasta
- Virkamiehet / poliitikot eivät voi päättää mitä tuotetaan ja millä hinnalla myydään?
- Vapaa kilpailu
 - Hintaa ei nosteta kohtuuttomasti
 - Tuotteita kehitetään.

Taloukasvu

- Talous kasvaa, kun palveluita ja tavaroita tuotetaan enemmän kuin aiemmin
- **Bruttokansantuote (BKT) = Yhden vuoden aikana tuotettujen tavaroiden ja palvelujen arvo rahassa mitattuna.**
- Eri maiden talouksia voidaan verrata laskemalla bruttokansantuote henkeä kohti. Jaetaan koko maan BKT asukasluvulla.
- MIKSI TÄRKEÄÄ?
- Yritykset tuottaa voittoa → ei uhkaa irtisanomisille
- Kunnille ja valtiolle verotuloja